

מדינת ישראל
משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : קיץ תשפ"א, 2021
היקף הבחינה : 1 יח"ל לעולים
מספר שאלון : 882101

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

חיבור לעולים
מחונן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון, בבחינה זו פרק אחד בלבד:

לפרק זה – 100 נקודות

ג. חומר עזר: אין להשתמש בחומר עזר.

ד. הוראות מיוחדות:

1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.

2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.

3. שימו לב: כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.

ה. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:										
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____										
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____										
ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.

הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.

שימו לב להנחיות לכל נושא - כתבו על כל חלקי הנושא,

והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.

השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד וחצי, לפחות.

נושא 1: הצעת חוק "נשים בכנסת"

מפלגות פוליטיות בישראל מקבלות מימון (כסף) מכספי הציבור (מיסים). לפי נתונים סטטיסטיים, נשים הן חצי מהציבור בישראל. אבל בישראל יש מעט פוליטיקאיות וחברות כנסת. לפי הצעת חוק חדשה, מפלגה שאין בה לפחות 50% נשים, לא תקבל מימון מכספי הציבור ולא תוכל להתמודד לכנסת.

התומכים אומרים, שאם יהיו בכנסת יותר נשים, יראו בצורה טובה יותר את הצרכים האמיתיים של הציבור. נוסף לכך, ההחלטות שיתקבלו בכנסת יהיו טובות יותר לבעיות השונות של הציבור הישראלי. המתנגדים טוענים, שמדובר באפליה מתקנת קיצונית שעלולה לפגוע בגברים ולקדם מועמדות לא מתאימות על חשבון מועמדים מתאימים יותר.

האם אתם תומכים בהצעת חוק הקובעת, כי רק מפלגות עם לפחות 50 אחוז נשים יקבלו מימון ויוכלו להתמודד לכנסת? הביעו דעתכם ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 2: אחריות על הורים מבוגרים

מדינות שונות חוקקו חוקים שקובעים את האחריות לטיפול בהורים מבוגרים על הילדים שלהם. לפי חוקים אלה, האחריות לעזור להורים מבוגרים שיש להם קושי כספי או בעיה רפואית, היא של הילדים הבוגרים (במקרים מיוחדים האחריות תהיה של קרובי משפחה אחרים). התומכים אומרים, שהחוק עושה סדר בדרך הטיפול בהורים ומחלק את האחריות בין הילדים. כתוצאה מכך יהיו פחות מריבות בין אחים, ויתחזק הקשר בין הילדים להורים המבוגרים. המתנגדים אומרים, שהמדינה לא צריכה להתערב בעניינים משפחתיים. החוק הזה יכול לגרום למריבות בין הילדים להורים המבוגרים.

האם אתם תומכים בחוק הקובע כי האחריות לטיפול בהורים מבוגרים היא של ילדיהם? הביעו דעתכם באופן ברור, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3: מערכת שעות בהתאמה אישית

בשנה הבאה תתחיל בכמה בתי ספר בישראל תוכנית חדשה בשם "מערכת שעות בהתאמה אישית". בתוכנית זו תלמידים בתיכון בכיתות י', י"א, י"ב יוכלו להכין לעצמם את מערכת השעות לפי המקצועות שלהם. אנשי חינוך רבים תומכים בתוכנית. לדעתם, התלמידים מתכוננים לחיים הבוגרים דרך תכנון הלמידה וניהול הזמן שלהם בבית הספר. כמו כן, התוכנית מלמדת להיות עצמאיים ואחראיים. המתנגדים מסבירים, כי לא כל התלמידים בוגרים מספיק כדי להכין לעצמם תוכנית לימודים. נוסף לכך, תכנון מערכת השעות הוא לא התפקיד של התלמיד, אלא של צוות בית הספר.

האם אתם תומכים בתוכנית "מערכת שעות בהתאמה אישית"? האם, לדעתכם, התלמידים צריכים לתכנן את מערכת השעות שלהם? כתבו מהי דעתכם על הנושא, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 4: שלילת רישיון נהיגה לנהג שמשמש בטלפון הנייד

שימוש בטלפון הנייד בזמן נהיגה **מגדיל** את הסיכון לתאונת דרכים פי 4-6. החוק בישראל קובע שאסור לנהג להחזיק בטלפון נייד או לדבר בו. אסור לנהג לקרוא או לשלוח מסרונים (sms). נהג שנתפס מדבר בטלפון הנייד בזמן נהיגה יקבל קנס של 1,000 ש"ח ו-4 נקודות. יש הטוענים, כי זה עונש קל מדי. הם מסבירים שתאונות דרכים יכולות להימנע אם לוקחים מיד את רישיון הנהיגה של הנהג. בניגוד להם, יש הטוענים, כי הענישה כיום מספיק חמורה. כמו כן, הם טוענים כי עבירות תנועה אחרות, כמו למשל נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול או אי ציות לרמזור אדום, הן חמורות יותר ולכן הענישה על עבירות אלו צריכה להיות חמורה יותר.

האם אתם תומכים בהצעה שקובעת, כי יש לשלול באופן מיידי את רישיון הנהיגה של נהג שנתפס כשהוא משמש בטלפון הנייד? הביעו דעתכם באופן ברור, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

בהצלחה!

נספח

לקראת הכתיבה- לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור טיעון: תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי (מציגים דעה

מנוגדת לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משום ש...

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש...

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק') סכום רכיב כללי
3 נק'	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	מבנה (20 נק')
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	תוכן (40 נק')
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	לשון, מבע וסגנון (20 נק')
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע. ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	תקינות (17 נק')
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים